

Uitschieters

'Amsterdam heeft 't'. Die kreet spookte door m'n hoofd toen we in 1997 de bestuurders van de AHV trachtten warm te maken voor het uitzetten van spiegelkarper in onze Amstel. De weerstand binnen de AHV was groot. Eén van de kolossale tegenargumenten was dat ze wegzwemmen en, erger, buiten onze verenigingsgrenzen terechtkomen.

Joris Weitjens

Good Old Naeffje

Theoretisch kunnen de in onze grachten uitgezette vissen inderdaad door een handvol sluizen te nemen zelfs in Noord-Groningen verzeild raken en een heel eind richting Limburg en Zeeland komen. Geen weldenkend mens echter zou zoiets verwachten. Karpers zijn immers geen trekvisen. Toch waren we nog voor ons SKP bekend met voorbeelden van expansieve migratie. Het meest spraakmakende voorbeeld staat op naam van de spiegel 'Good Old Naeffje', een naar het scheen ras-Amsterdammer die na een verblijf van vele jaren in onze contereien in 1989 Mokum plots verruilde voor een Vinexwijk ergens bij Nieuwegein, gemakkelijk 40 km van huis.

De vis die Bart Loman op 27 pond vangt in de zuidelijke randmeren, zie verderop in dit artikel.

Zwem je rot!

In de beginjaren van ons AHV-SKP kwamen meteen de nodige gevallen van 'zwem-je-rot' voor. Direct na uitzetting blijken de, uiteraard gedesoriënteerde, vissen steevast vele kilometers af te dwalen. Maar een jaar of vijf na uitzetting stabiliseert de gemiddelde afgelegde afstand tot de uitzetpunten. Veel vissen 'settelen zich' in die fase ergens tussen de 5 en 18 km van het uitzetpunt. Er zijn genoeg bewegingen maar die komen

Deze beauty in 2000 uitgezet in de Westlandgracht, belandde in 2012 in het landingsnet van een meester van het open water Pascal Philippi. Vangplaats: omgeving Kampen. Geschatte afstand 100 km.

grofweg neer op rondtrekken, pendelen en seizoens-bepaalde trek. Aanleiding om te veronderstellen dat onze projectspiegels de echte wijde wereld in zouden trekken waren er steeds minder.

Terug naar de Amer!

Leuk natuurlijk voor degene die de AHV-projectspiegels puur voor onze eigen leden wilden bestemmen. Nu maar eens opgebiecht dat ik het persoonlijk een beetje teleurstellend vond. Nog voor het SKP van start ging had ik een droom. Verschillende lichten projectspiegels zijn groot gebracht in netten bij de Amer aan de rand van de Biesbosch. Wat zou het 'kicken' zijn als één van onze vissen daar ooit weer op eigen kracht terecht zou komen... Terug naar de Amer! De voorbeelden van projectspiegels die feilloos de weg wisten te vinden in het open water stapelden zich weliswaar op, maar uitschieters in overbrugde afstanden bleven uit. 35 km, beter werd het heel lang niet.

Een op Facebook 'gespotte' spiegel en door ons in het archief van 1999 herkende projectspiegel bleek een vangst van Gerrit van den Brink in het Drontermeer op een kilometer of 90 van ons Amstelkanaal.

Ik begon m'n interesse voor de migratiecijfers zelfs al een beetje te verliezen toen in 2009 iets gebeurde dat leven in de brouwerij bracht. Een spiegel van ons bleek in het Drontermeer op 90 km van het uitzetpunt - het Amstelkanaal - te zwemmen. Was het een incident of een trend? Het leek lang een incident, eigenlijk tot in 2013 en 2014. Toen werden we ineens overspoeld door meldingen verder en zelfs heel ver van huis. Ik sloeg toch weer eens aan het rekenen aan onze geweldige databank en wat bleek? Alles optellend en delend is de trend bij alle uitgezette lichten dezelfde: de gemiddelde afstand ten opzichte van het uitzetpunt neemt allengs toe: ongeveer een kilometer per jaar. Dat betekent dat de individuen van de eerste lichten (tussen 1998 en 2001) gemiddeld ruim 15 km van het uitzetpunt worden gevangen. Wat nog meer opvalt, is dat daartussen steeds meer en vooral ook extremere uitschieters zitten.

Doordromen

Waarom juist karpers die hun jeugd voorbij zijn 'emigreren' is

de vraag. Het zal best gunstig zijn voor de soort. Is er misschien een parallel met het feit dat ook bij de meest expansieve soort op aarde (wij dus) op middelbare leeftijd de grootste migratiebewegingen voorkomen? Hoe dan ook, duidelijk is dat het migratieverhaal van Naeffje, dat waarschijnlijk ergens in de jaren '90 voorbij Utrecht eindigde, niet op zichzelf staat. Verspreiding en migratie van karper is een doorgaand proces. De ingedutte romantici onder ons kunnen dus gerust weer ontvlammen en dromen over karpers die tegen alle logica in op plekken terechtkomen waar we van tevoren nooit aan gedacht hadden, inclusief de Amer.

Andere projecten

De sceptische bestuurders van toen hebben ondertussen misschien wel het grootste gelijk aan hun kant gekregen. Maar zijn de 'verlozen' door wegzwemmende karpers wel zo erg voor een HSV? Is 't kapitaalvernietiging? Dat valt wel mee. Nog los van het feit dat elke uitzetting, en zeker in ondiepe poldersystemen en karperputten, met verliezen gepaard gaat, wil het

geluk dat we allang niet meer de enigen zijn die spiegelkarpers in open water uitzetten. Heel Nederland doet zo'n beetje mee en dus gaan we in ons open water onherroepelijk meer genieten van de uitschieters van andere projecten. Welbeschouwd is karper uitzetten in open water zelfs de ultieme vorm van integraal karperbeheer. Amsterdam is alleen niet meer de enige die 't heeft... ***

Deze vis uit 2002 die tussen 2004 en 2009 steevast van de Diemen werd gemeld, dook afgelopen zomer op in de zuidelijke randmeren tussen de vangsten van Bart Loman. Geschatte afstand 50 km van de uitzetplek.

